

«Αποκατάσταση ιστορικού κτιρίου 1ου Δημοτικού Σχολείου και επανάχρησή του ως πολυχώρου πολιτισμού»

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΠΠΑ, ΤΣ & ΕΚΤ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΑΝΕΚ

ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

**Αποκατάσταση
ιστορικού κτιρίου
1ου Δημοτικού
Σχολείου
και επανάχρησή του
ως πολυχώρου
πολιτισμού**

Με χρηματοδότηση **2.500.000,00€** του
Επιχειρησιακού Προγράμματος (Ε.Π.)
**«Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και
Καινοτομία»** ανακατασκευάστηκε το επί χρόνια
ανενεργό σχολικό κτίριο του 1^{ου} Δημοτικού
Σχολείου Σπάτων, με σκοπό να χρησιμοποιηθεί
ως πολυχώρος πολλαπλών δράσεων πολιτισμού και
εκπαίδευσης.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ, ΤΣ & ΕΚΤ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΑΝΕΚ

ΕΠΑνεΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αποκατάσταση ιστορικού κτιρίου 1ου Δημοτικού Σχολείου και επανάχρησή του ως πολυχώρου πολιτισμού

Το έργο χρηματοδοτήθηκε κατά την διάρκεια της χρηματοδοτικής περιόδου Ε.Σ.Π.Α. 2014-2020, στο πλαίσιο του Άξονα προτεραιότητας 03 «Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας» με χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και αφορά στην υλοποίηση παρεμβάσεων αποκατάστασης και ανάδειξης του κτιριακού αποθέματος των Δήμων, κτιρίων ιστορικού, πολιτιστικού και αρχιτεκτονικού ενδιαφέροντος των οποίων η πρότερη χρήση και δραστηριότητα έχει εγκαταλειφθεί για να επαναχρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς από τους αρχικά προβλεπόμενους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ, ΤΣ & ΕΚΤ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΑΝΕΚ

ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΠΑΤΩΝ

Το ιστορικό κτίριο του 1^{ου} Δημοτικού Σχολείου Σπάτων οικοδομήθηκε μεταξύ των ετών 1928-1930, ανήκει στον τύπο των σχολείων «εξατάξιο διδακτήριο τύπου 66» που ανεγέρθηκαν την περίοδο 1928-1932, στο Ελληνικό κράτος, σχεδιασμένο πιθανότατα από τον αρχιτέκτονα του Υπ. Παιδείας Π. Σούρσο, (όπως παρουσιάζεται στο Βιβλίο της Ε. Καλαφάτη, Αθήνα 1988, «*Τα σχολικά κτήρια της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης 1821-1829, Από τις προδιαγραφές στον προγραμματισμό*», *Ιστορικό Αρχείο Ελληνικής Νεολαίας Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς* και τα Γενικά Αρχεία του Κράτους)

1^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΠΑΤΩΝ

- Η ίδρυση και πορεία του 1^{ου} Δημοτικού Σχολείου συνδέεται με την ιστορία της εκπαίδευσης της Ελλάδας του Μεσοπολέμου.
- Είναι συνυφασμένο με την ιστορία της πόλης, των κατοίκων της, πολλών και διαφορετικών ανθρώπων που συνδέθηκαν μαζί του.
- Η αξιολόγησή του στην συλλογική μνήμη συνδέεται περισσότερο με το πέρασμα των γενεών από τα σχολικά θρανία, την σχολική τάξη, τα παιδικά παιχνίδια, τις αναμνήσεις από τους συμμαθητές και τους δασκάλους, τις σχολικές γιορτές ακόμη και τις «τιμωρίες» αλλά και την επιβλητική του μορφή ως αρχιτεκτόνημα.
- Για αυτούς τους λόγους η αναφορά σε αυτό είναι φορτισμένη με ιδιαίτερα συναισθήματα για τις γενιές που μαθήτευσαν σε αυτό

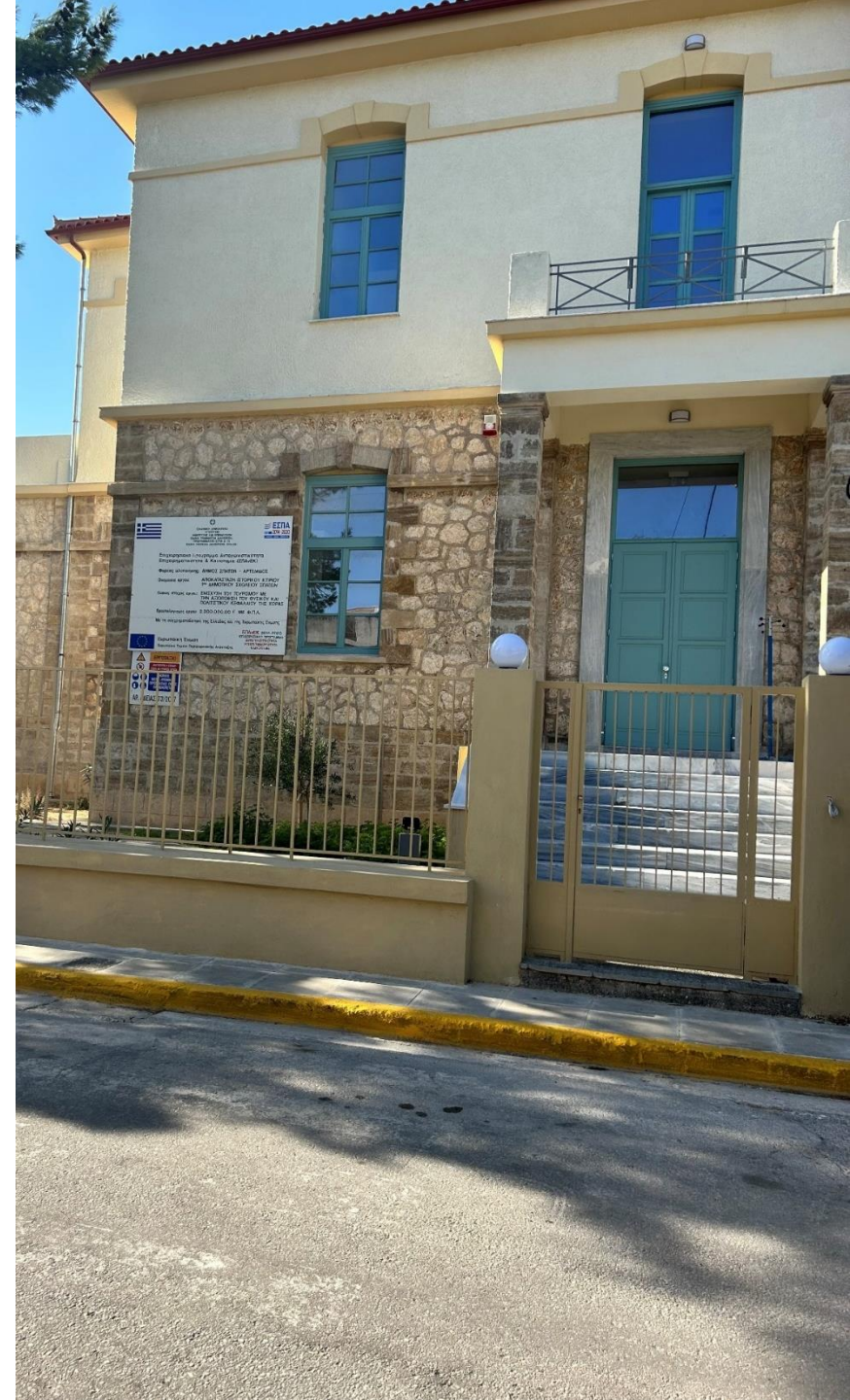
Το έργο της αποκατάστασης

Το 2018 ο Δήμος Σπάτων – Αρτέμιδος αποφάσισε την ανακατασκευή και επανάχρηση του ιστορικού κτιρίου με νέα χρήση, ως χώρου πολιτιστικών δραστηριοτήτων, σύμφωνα με την εκπονηθείσα μελέτη, με κριτήριο την διατήρηση των χαρακτηριστικών του κτιρίου και της φυσιογνωμίας του, με ταυτόχρονη προσαρμογή στις σύγχρονες οικοδομικές προδιαγραφές για την νέα χρήση, γεφυρώνοντας την παράδοση με την προηγμένη τεχνολογία και την σύγχρονη αισθητική των χώρων.

Η νέα χρήση του κτιρίου

- δημοτική βιβλιοθήκη
- έκθεση και παρουσίαση της Μεσογειακής παραδοσιακής φορεσιάς
- αίθουσα έκθεσης και προώθησης τοπικών προϊόντων
- αίθουσα παρουσίασης ιστορίας του τόπου και τουριστικών πληροφοριών
- αίθουσα συναντήσεων και εκδηλώσεων
- κυλικείο

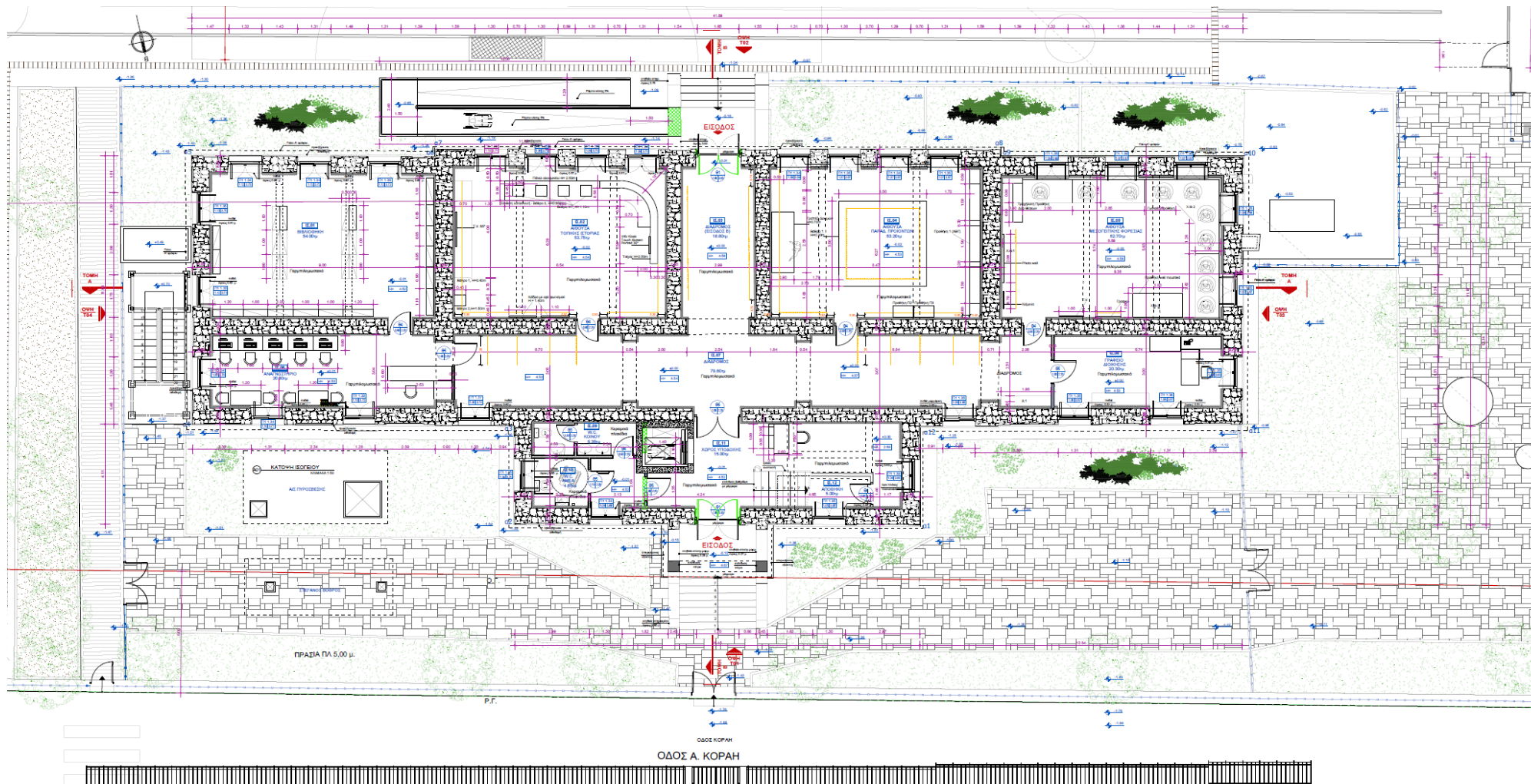

Η νέα χρήση του κτιρίου «Πολυχώρος Πολιτισμού»

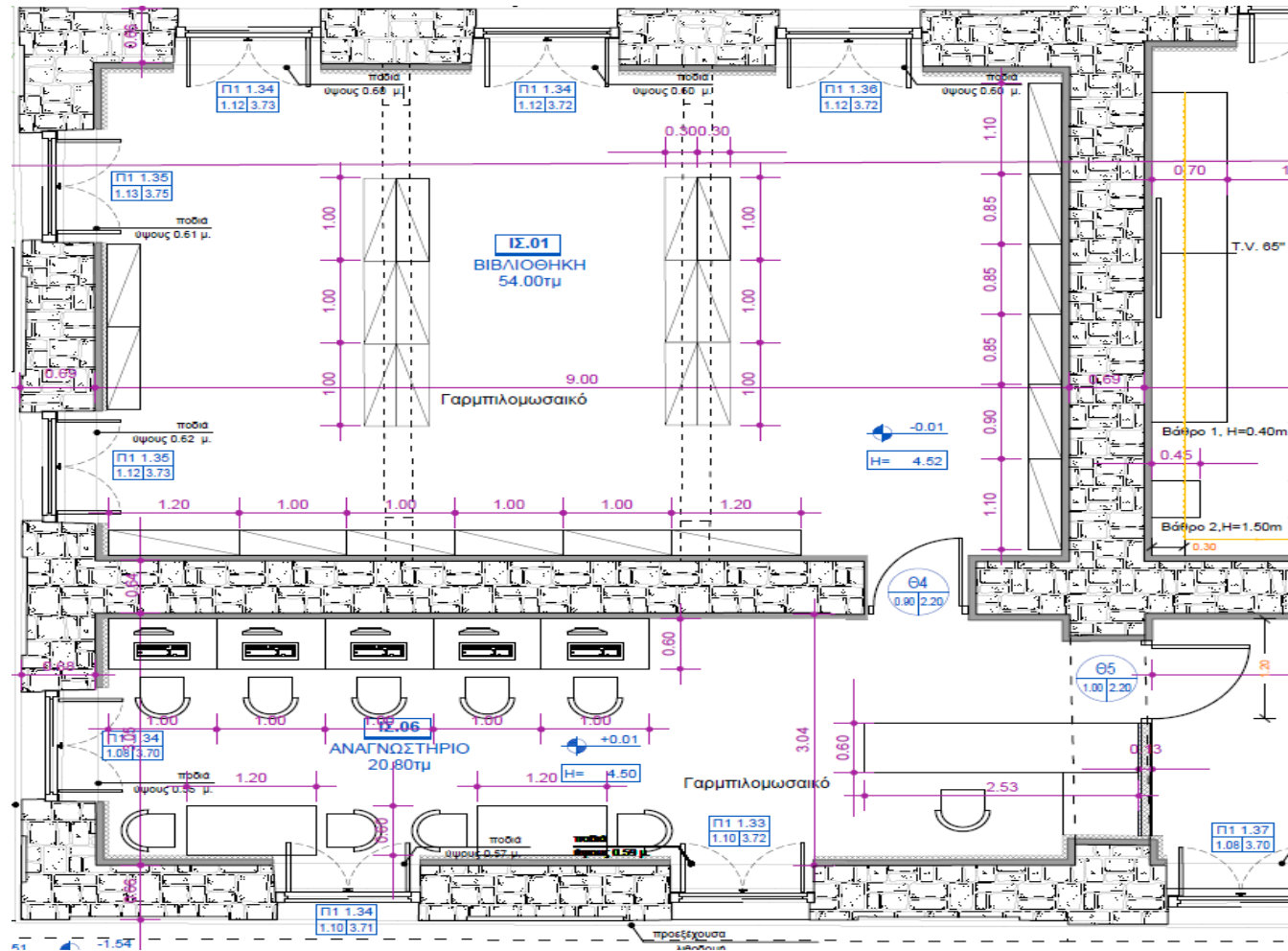
Η νέα χρήση του κτιρίου αξιοποιεί την ιστορία του και την καταχωρημένη στην κοινότητα αξία του, ενώ εισάγει ένα νέο μοντέλο διαχείρισης των χώρων συνδέοντας τον πολιτισμό και τις δραστηριότητές του, την λαογραφία και το υλικό της, την τουριστική πληροφορία μέσω των νέων τεχνολογιών και ψηφιακών μέσων, την επιχειρηματική δραστηριότητα με την κοινωνική καθημερινή δραστηριότητα και τις εκδηλώσεις της.

Σχέδιο ισογείου- νέες χρήσεις

Αίθουσα βιβλιοθήκης & αναγνωστηρίου

Δημοτική
Βιβλιοθήκη «Χ.
Μπέκας»

Η βιβλιοθήκη, διαθέτει 10.000 περίπου
τειμήρια, καταλογραφημένα με το σύστημα
openABEKT, υπηρεσία Νέφους του Εθνικού
Κέντρου Τεκμηρίωσης

<https://www.openabekt.gr/libraries/dimotiki-bibliothiki-hristos-mpekas>

Πολυχώρος Πολιτισμού Δήμου Σπάτων - Αρτέμιδος

Ο σχεδιασμός των ειθεσιακών χώρων στο ισόγειο του κτιρίου έχει στόχο να προβάλλει την τοπική ταυτότητα, την ιστορία, την συλλογική μνήμη και κληρονομιά της πόλης των Σπάτων, και του σημερινού Καλλικρατικού Δήμου, δημιουργώντας ένα περιβάλλον που ανταποκρίνεται σε αυτό των «Μουσείων Πόλεων».

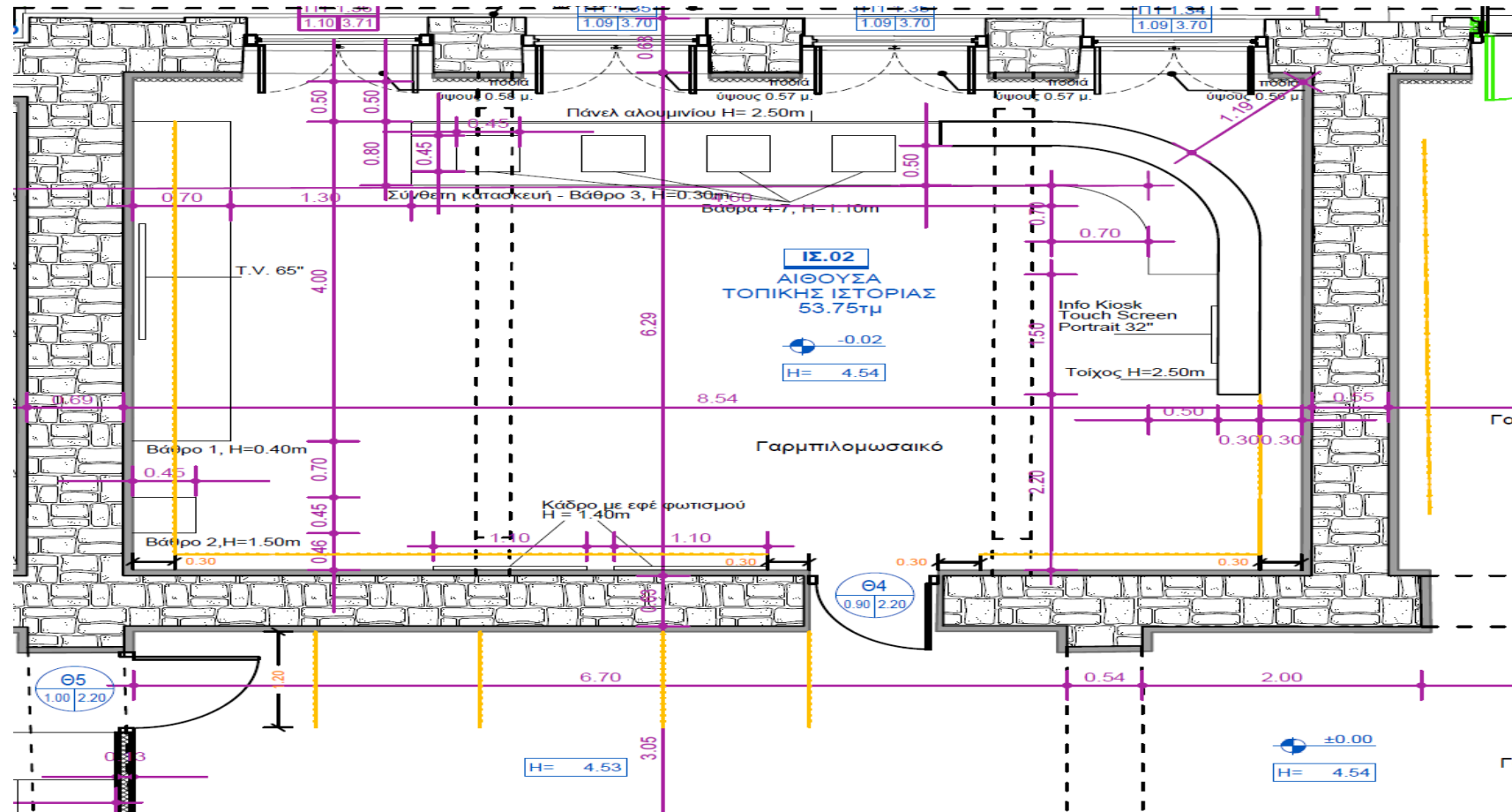

ΠΟΛΥΧΩΡΟΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
1ο Δημοτικό Σχολείο
Σπάτων

Προσεγγίζοντας την τοπική ιστορία

- Ως τοπική ιστορία νοείται η ιστορία που εντοπίζει μια διάρκεια, ένα συνεχές στον τόπο, που αποτελεί σταθερό πλαίσιο και υπόβαθρο έκφρασης και αλληλεπίδρασης ανθρώπων και περιβάλλοντος.
- Με αυτήν την αλληλεπίδραση ορίζεται το **πολιτιστικό τοπίο** (έννοια που κυρώνεται με την σύμβαση της Unesco του 1972), που επιδιώκεται να προσεγγιστεί και να παρουσιαστεί σ' αυτό το οικοδόμημα και περιλαμβάνει
- Το ανθρωπογενές σκέλος (μνημεία, σύνολα οικοδομημάτων, τοπία)
- Το (αμιγώς) φυσικό σκέλος
- Με τον νέο ρόλο του το κτίριο επανέρχεται στο επίκεντρο της ιστορικής, πολιτιστικής και αισθητικής ταυτότητας της πόλης και δύναται να γίνει πόλος έλξης για κατοίκους και επισκέπτες.

Αίθουσα παρουσίασης της Ιστορίας

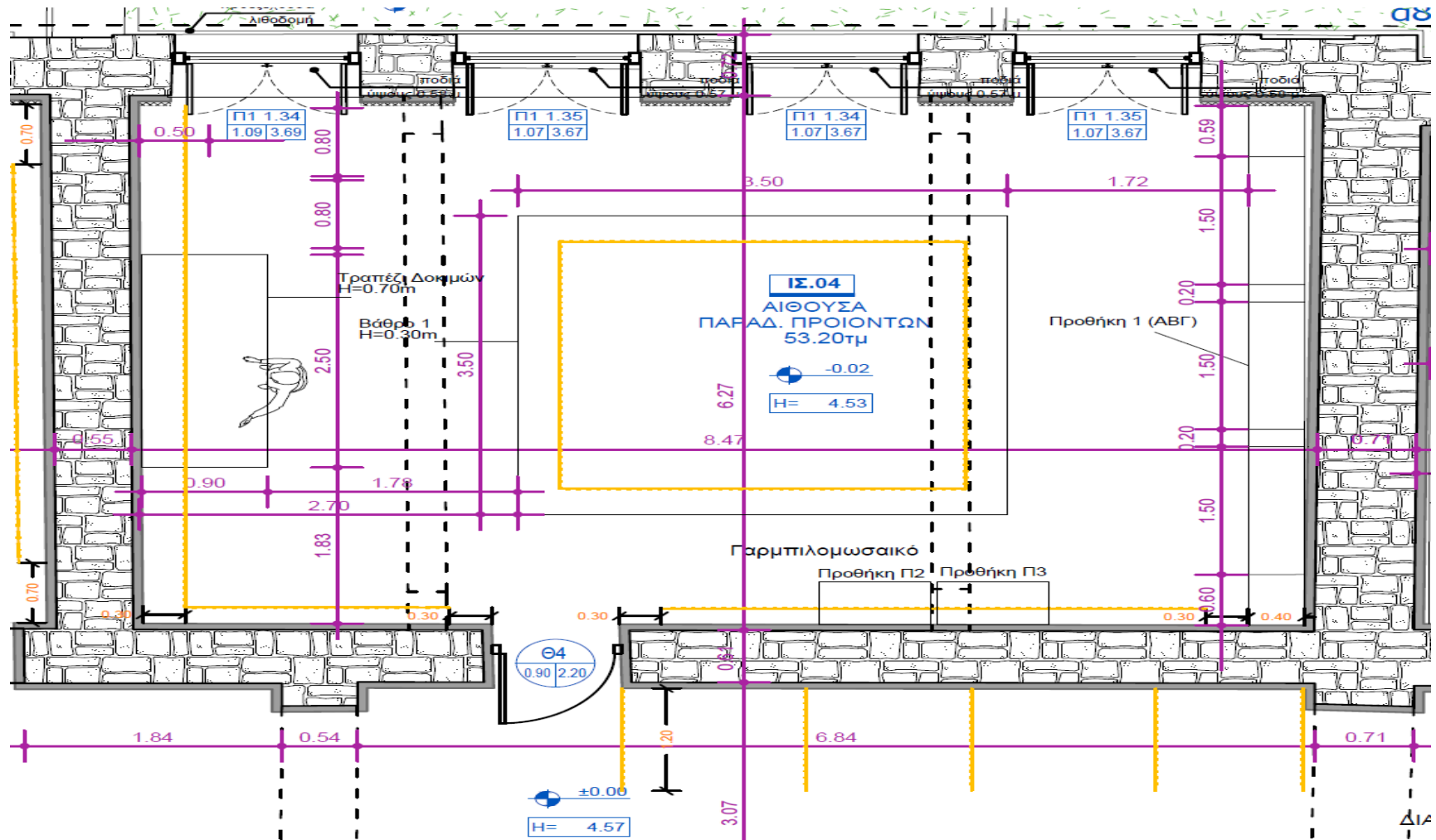
«Σπάτων ιστορήματα τοπίου»

Από το Ζάγανι στην Ερχιά κι από την Ερχιά στα Σπάτα

Η κύρια αφήγηση επιχειρεί μια περιήγηση στον χώρο και στον χρόνο, που έχει ως στόχο να παρουσιάσει στον επισκέπτη μια γενική επισκόπηση της μακράς ιστορικής διάρκειας, η οποία επηρέασε και επηρεάστηκε από την ιστορική εξέλιξη των Μεσογείων και της ευρύτερης Αττικής.

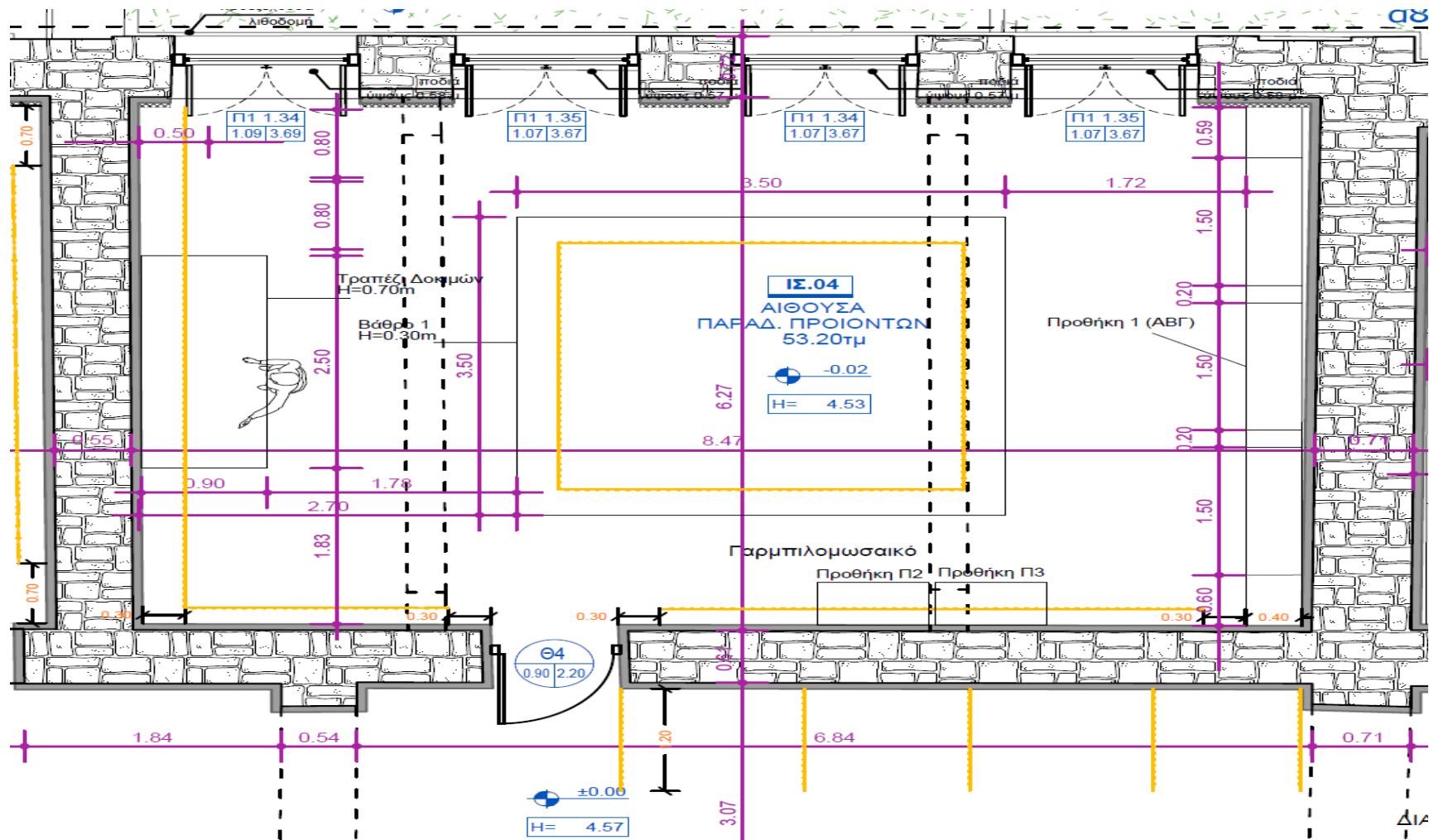
Με την χρήση της τεχνολογίας και της παρουσίασης των ειθεμάτων επιδιώκεται προσομοίωση σε έναν νοερό περίπατο στην περιοχή μιας άλλης εποχής, προσφέροντας ματιές στο τοπίο της πόλης και τα υλικά ίχνη της αρχαιότητας μέσα σε αυτό.

Αίθουσα παρουσίασης παραδοσιακών καλλιεργειών και προώθησης προϊόντων

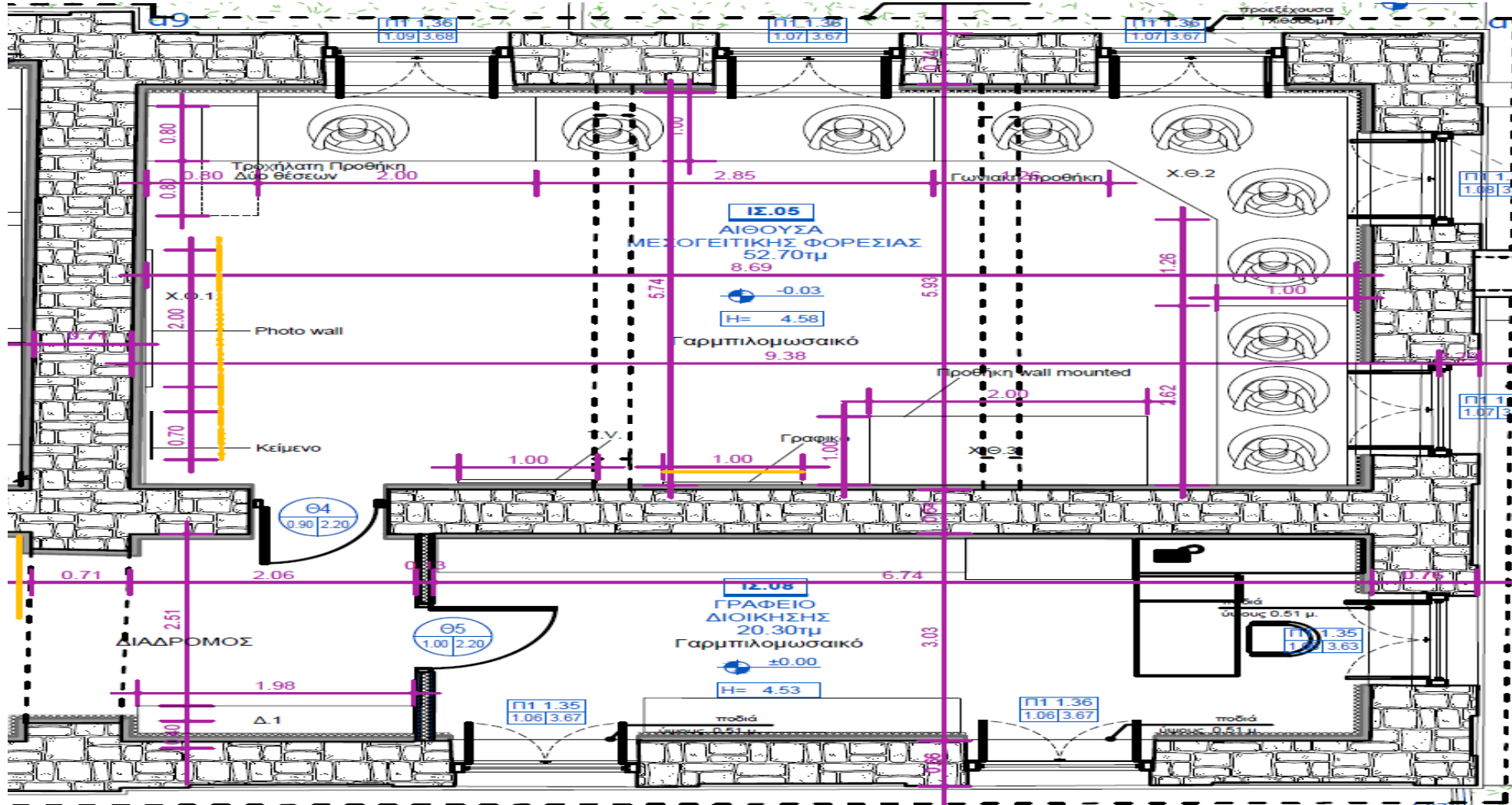
Αίθουσα παρουσίασης παραδοσιακών καλλιτεργειών και προώθησης προϊόντων

«Σπάτων γη ευάμπελος, εριστάφυλος, ευέλαιος και σιτοφόρος»

- Η έκθεση παρουσιάζει την οργάνωση και δραστηριοποίηση των κατοίκων της περιοχής στον τομέα της αγροτικής οικονομίας, από τους νεολιθικούς ακόμη χρόνους και εξής, για να δειχθεί η συμβολή της καλλιέργειας του σίτου, της ελιάς και του αμπελιού, βασικών παραγωγικών κλάδων της οικονομίας και μοχλού ανάπτυξης και ευημερίας.
- Παράλληλα αναδεικνύει τον σύγχρονο τρόπο πρωτογενούς παραγωγής και επιδιώκει την προβολή των τοπικών προϊόντων, με σκοπό την τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας.
- Για την έκθεση παραχωρήθηκαν αγροτικά εργαλεία από συλλογές δημοτών των Σπάτων, φωτογραφικό υλικό και τεκμήρια από τον Πολιτιστικό Σύλλογο Σπάτων "Οι Φίλοι της Γνώσης».

Αίθουσα Μεσογειακής παραδοσιακής φορεσιάς

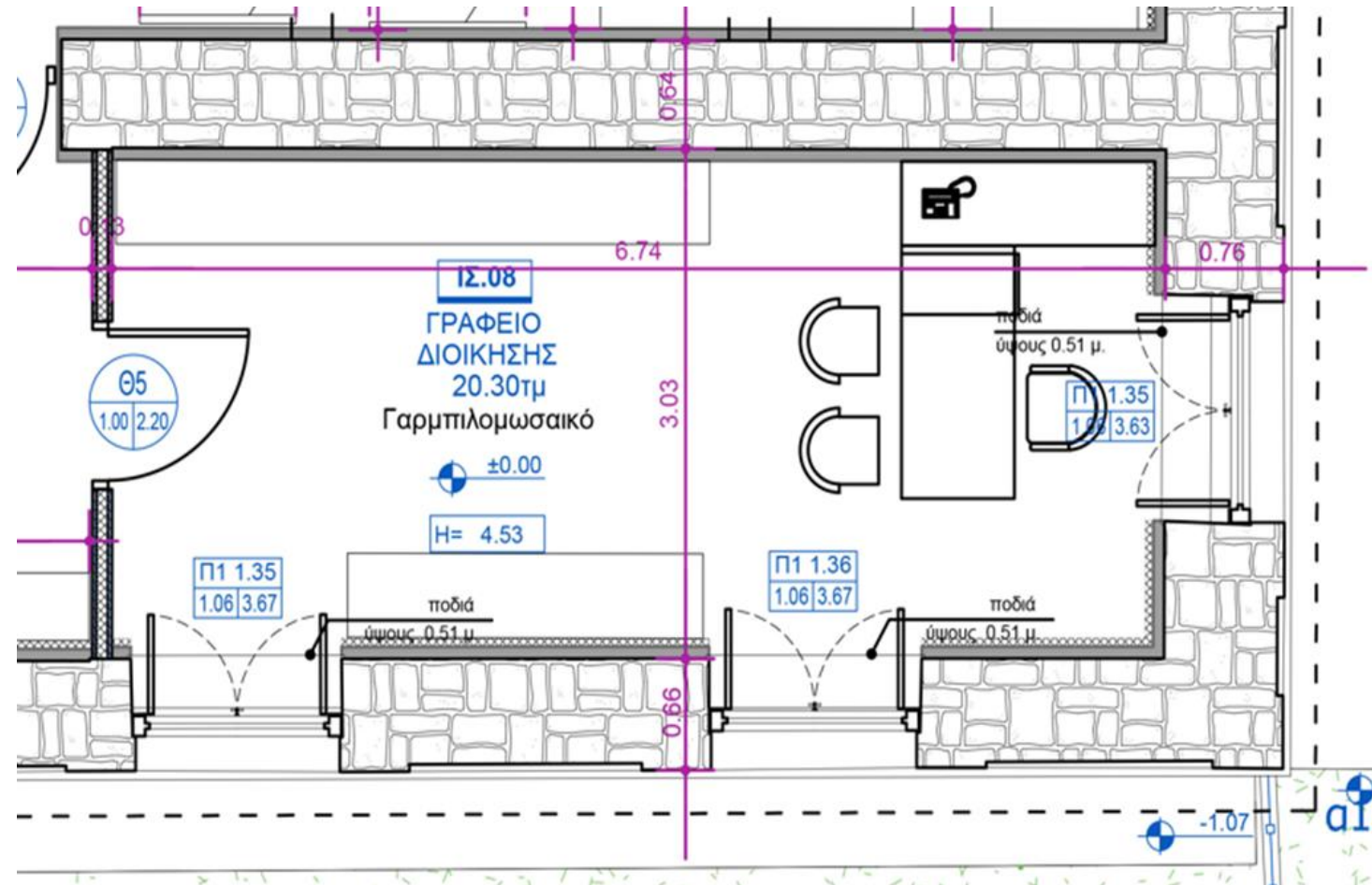

«Σπάτων ένδυσις»

Αίθουσα Μεσογείτικης φορεσιάς

- Η έκθεση με θέμα τη μεσογείτικη φορεσιά έχει ως στόχο να συμπληρώσει το αφήγημα για την πόλη και τους ανθρώπους της μέσα από τη δημιουργική συνύπαρξη αντικειμένων και μαρτυριών. Στην έκθεση, η «Ένδυμασία» χρησιμοποιείται ως κλειδί για την ανάγνωση της ιστορικής, οικονομικής και κοινωνικής εξέλιξης της τοπικής προβιομηχανικής κοινωνίας των Σπάτων, δεδομένου ότι μέσα από το ένδυμα αποκαλύπτεται το περιβάλλον που το γέννησε, οι άνθρωποι που το έφτιαξαν, και άλλοι συμβολισμοί που το σφράγισαν.
- Για την έκθεση παραχωρήθηκαν ενδύματα από την συλλογή του Λυκείου Ελληνίδων Σπάτων.

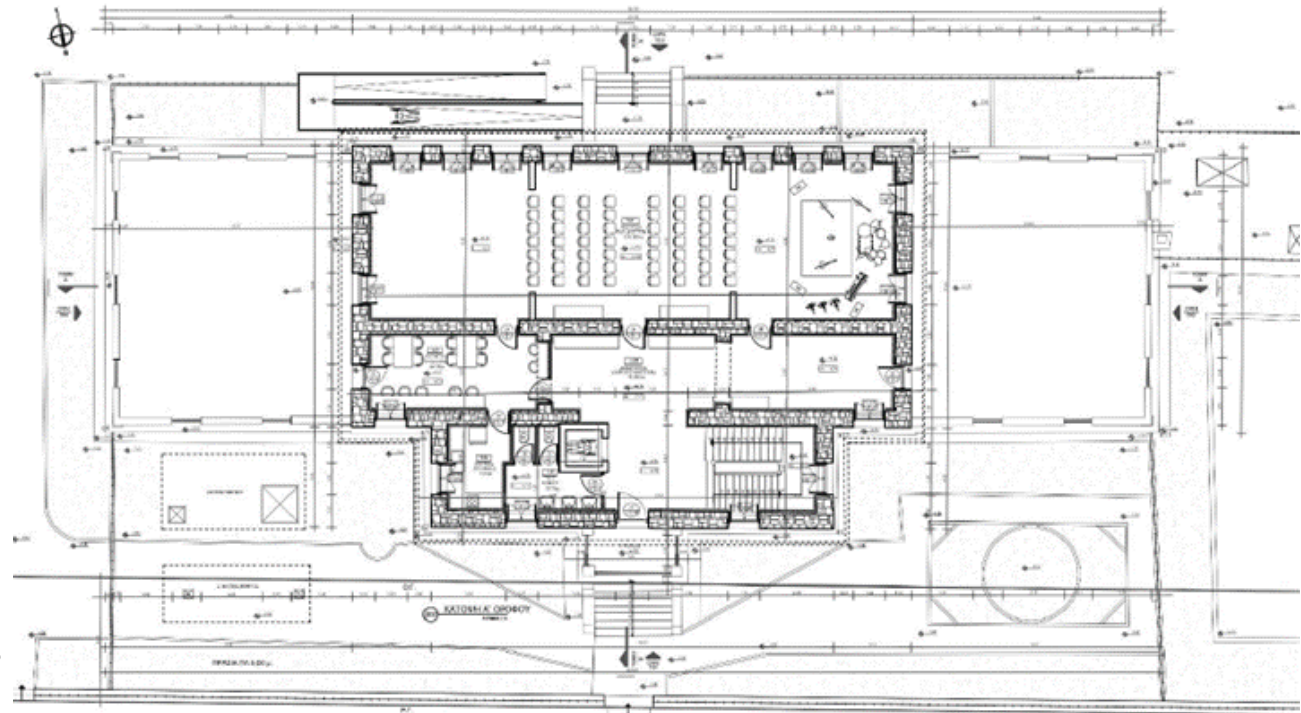
Γραφείο διοίκησης πολυχώρου

Αίθουσα Εκδηλώσεων (1ου ορόφου)

Ο 1ος όροφος διαθέτει:

- Αίθουσα δυναμικότητας 54 καθήμενων ατόμων, πλήρως εξοπλισμένη, για την διοργάνωση επιστημονικών παρουσιάσεων- διαλέξεων, επιχειρηματικών συναντήσεων, συνεδρίων, υποδοχής αντιπροσωπειών οργανισμών, εκδηλώσεων απονομής βραβείων, πολιτιστικών και κοινωνικών εκδηλώσεων.
- Κυλικείο εξυπηρέτησης επισκεπτών
- Το κτίριο υποστηρίζεται από όλους τους προβλεπόμενους, από τον πολεοδομικό κανονισμό, βοηθητικούς χώρους, χώρους υγιεινής, μηχανολογικών και λειτουργικών εγκαταστάσεων.

Τα σχολικά
χρόνια
στο 1^ο Δημοτικό
Σχολείο Σπάτων

Ξεχωριστή και συμπληρωματική ενότητα αποτελεί η παρουσίαση του κτιρίου-σχολείου ως τόπου με νέα χρήση, που έχει ως στόχο την ανάδειξή του ως σημαντικού «τεμμηρίου» της ιστορίας της αρχιτεκτονικής και της κοινωνικής ιστορίας και της ιστορίας της σχολικής εκπαίδευσης της πόλης.

Η ενότητα πλαισιώνεται με την παρουσίαση φωτογραφιών από τα σχολικά χρόνια, μαθητών και εκπαιδευτικών, από την ίδρυση και λειτουργία του σχολείου, που προσφέρθηκαν και συνεχώς προσφέρονται και αποτελούν την πλέον «ζωντανή» απεικόνιση της ιστορίας της κοινότητας.

Κανονισμός Λειτουργίας

- Ο «Πολυχώρος Πολιτισμού» του Δήμου Σπάτων – Αρτέμιδος λειτουργεί με ειδικό κανονισμό και σύμφωνα με αυτόν οι χώροι δύνανται να παραχωρούνται για εκδηλώσεις κατόπιν αίτησης παραχώρησης, που υποβάλλεται στο πρωτόκολλο του Δήμου και εγκρίνεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες αυτού.
- Επισκέψεις και ξεναγήσεις στις εκθεσιακές συλλογές πραγματοποιούνται κατόπιν επικοινωνίας με την γραμματεία του Πολυχώρου.
- **Ωράριο βιβλιοθήκης: καθημερινά Δευτέρα έως Πέμπτη και ώρες 9:00 έως 13:00, Παρασκευή 17:00 – 20:00**
- **Ωράριο Εκθέσεων: Πέμπτη & Παρασκευή 17:00 -20:00 μετά από συνεννόηση με την γραμματεία.**

Σχεδιασμός και υλοποίηση του έργου, συντελεστές.

- Για την ειπόνηση του Επιχειρησιακού Σχεδίου σύμφωνα με το οποίο χρηματοδοτήθηκε το έργο,
- την μελέτη αποκατάστασης του κτιρίου,
- τον σχεδιασμό της εσωτερικής διαμόρφωσης και λειτουργίας,
- την οργάνωση και ψηφιακή καταλογογράφηση της βιβλιοθήκης,
- τις μουσειολογικές μελέτες των αιθουσών,
- την συλλογή των εκθεμάτων την συντήρηση και την τεκμηρίωσή τους,

Εργάστηκαν
εκτός από την
διοίκηση του
Δήμου και τις
υπηρεσίες,

- συνεργάτες του Δήμου και ανάδοχοι των διαγωνιστικών διαδικασιών,
- τοπικοί φορείς και σύλλογοι,
- τοπικοί, περιφερειακοί και εθνικοί φορείς και δημόσιοι οργανισμοί,
- εθελοντές αρχιτέκτονες και μηχανικοί και
- δημότες με την εθελοντική τους προσφορά σε χρήσιμες πληροφορίες και παραχώρηση πολύτιμων αντικειμένων και τεκμηρίων.

«Αποκατάσταση
ιστορικού κτιρίου
1ου Δημοτικού
Σχολείου και
επανάχρησή του
ως πολυχώρου
πολιτισμού»

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ, ΤΣ & ΕΚΤ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΑΝΕΚ

ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης